

**ΕΣΠΑ - Εργαλειοθήκη Επιχειρηματικότητας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων
Λιανικού Εμπορίου, Εστίασης, Εκπαίδευσης - Κοινωνικής Μέριμνας**

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

1. Κτίρια, Εγκαταστάσεις και Περιβάλλον Χώρος

Οι κτιριακές εργασίες συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση των επιλέξιμων παρεμβάσεων και αφορούν είτε στην αποκατάσταση του κτιρίου, είτε άλλες παρεμβάσεις επί ήδη υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων, την αναβάθμιση, τη διαμόρφωση-διαρρύθμιση ή/και την πλήρη ανακατασκευή τους, καθώς και την κατασκευή νέων ή την επέκτασή τους, εφόσον κρίνονται απαραίτητες στο πλαίσιο των επιλέξιμων παρεμβάσεων.

1.1 Παρεμβάσεις επί του κτιρίου και του περιβάλλοντα χώρου για εξοικονόμηση ενέργειας

Οι παρεμβάσεις αφορούν σε παρεμβάσεις στο κέλυφος ή/και στις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις. Ενδεικτικά, αναφέρονται:

- Θερμομόνωση εξωτερικής τοιχοποιίας, δαπέδου, δώματος, στέγης (συμπεριλαμβάνονται και συστημάτων σκίασης).
- Αντικατάσταση υφιστάμενων κουφωμάτων με νέα θερμοδιακοπτόμενα ενεργειακά κουφώματα (τουλάχιστον διπλού υαλοπινάκα).
- Επεμβάσεις επί του περιβάλλοντα & εξωτερικού χώρου για την βελτίωση του μικροκλίματος (π.χ. χρήση βλάστησης, φυτεμένο δώμα).
- Προσθήκη ή αντικατάσταση εξοπλισμού και συστημάτων παραγωγής ζεστού νερού χρήσης.
- Εξοπλισμός και εγκατάσταση μονάδων Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης για ιδιοκατανάλωση (Σ.Η.Θ.Υ.Α.).
- Αναβάθμιση συστημάτων θέρμανσης, ψύξης χώρων με νέα ενεργειακά αποδοτικότερα.
- Αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης του συστήματος κλιματισμού.
- Αντιστάθμιση άεργου ισχύος ηλεκτρικών καταναλώσεων.
- Εγκατάσταση συστημάτων ανάκτησης ενέργειας από την λειτουργία παραγωγικού και μη παραγωγικού μηχανολογικού εξοπλισμού.
- Αναβάθμιση συστήματος και ελέγχου φωτισμού.

Σημειώνεται ότι:

- Για τις περιπτώσεις των κτιρίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΚΕνΑΚ, η πρόταση για ενεργειακή αναβάθμιση της κτιριακής υποδομής, πρέπει να καλύπτει τις ελάχιστες απαιτήσεις του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕνΑΚ) για κάθε παρέμβαση που υλοποιείται.
- Για τις περιπτώσεις των κτιρίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΚΕΝΑΚ, για την τεκμηρίωση της αναγκαιότητας υλοποίησης των παρεμβάσεων απαιτείται η έκδοση Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) που εκδίδεται από Ενεργειακό Επιθεωρητή εγγεγραμμένο στα Μητρώα Ενεργειακών Επιθεωρητών. Επισημαίνεται ότι επιλέξιμες είναι μόνο οι παρεμβάσεις που περιγράφονται στο ΠΕΑ.

- Τα υλικά και τα συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν για τις παρεμβάσεις πρέπει να φέρουν πιστοποίηση των ενεργειακών χαρακτηριστικών τους. Ειδικά για τα συστήματα/ προϊόντα που τίθενται κάτω από τις απαιτήσεις της Οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενεργειακή επισήμανση (Energy Labelling), προσκομίζεται δελτίο προϊόντος, όπως αυτό ορίζεται. Επιπρόσθετα, τα δομικά υλικά και τα ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα, για τα οποία υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία, θα πρέπει να φέρουν σήμανση CE.
- Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει ειδικές εγκαταστάσεις, αυτές πρέπει να αφορούν εγκαταστάσεις σχετιζόμενες με τις επιλέξιμες παρεμβάσεις και πρέπει να συνδέονται παγίως με τις κτιριακές υποδομές με τρόπο μόνιμο και σταθερό, ώστε ο διαχωρισμός τους να μην είναι εφικτός για χρήση σε άλλο χώρο.
- Για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από εγκατάσταση Α.Π.Ε., απαιτείται:
 - o Να εξασφαλιστούν, εφόσον απαιτούνται, οι κατάλληλες αδειοδοτήσεις τόσο για την υλοποίηση όσο και για τη λειτουργία της εγκατάστασης Α.Π.Ε.
 - o Η παραγόμενη ηλεκτρική ισχύς της εγκατάστασης ΑΠΕ θα πρέπει αποδεδειγμένα να εξυπηρετεί μόνο τις ανάγκες της επιχείρησης.
 - o Η παραγόμενη ηλεκτρική ισχύς της εγκατάστασης ΑΠΕ δεν μπορεί να υπερβαίνει το άθροισμα των ηλεκτρικών καταναλώσεων της επιχείρησης, όπως αυτό προκύπτει από την ηλεκτρομηχανολογική μελέτη της εγκατάστασης στην οποία εγκαθίσταται η υπό ένταξη εγκατάσταση ΑΠΕ ή από Βεβαίωση ή/και λοιπά κατάλληλα στοιχεία τεκμηρίωσης από αρμόδιο προς τούτο πρόσωπο/φορέα. Δηλαδή, η παραγόμενη ηλεκτρική ισχύς της εγκατάστασης ΑΠΕ δεν αποφέρει οικονομικό όφελος (εγκαταστάσεις από αυτοπαραγωγούς με συμψηφισμό παραγόμενης – καταναλισκόμενης ενέργειας, εγκαταστάσεις netmetering).

1.2 Παρεμβάσεις επί του κτιρίου και του περιβάλλοντα χώρου για αναβάθμιση της υγιεινής και ασφάλειας.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Παρεμβάσεις για διατήρηση κλίματος (εξαερισμός, κλιματισμός κλπ).
- Εγκαταστάσεις συστημάτων ασφαλείας.
- Αποξηλώσεις και επαναστρώσεις - επενδύσεις (εσωτερικές και εξωτερικές) με ειδικά υλικά (π.χ. αντιολισθητικά, ελαστικό δάπεδο ασφαλείας).
- Αντικατάσταση ή επισκευή στεγών, κιγκλιδωμάτων, κλιμάκων και λοιπών στοιχείων του κτιρίου).

1.3 Παρεμβάσεις επί του κτιρίου και του περιβάλλοντα χώρου για διευκόλυνση ΑμεΑ

Κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις των εγκαταστάσεων (καθώς και των βοηθητικών εγκαταστάσεων και του περιβάλλοντος χώρου), οι οποίες στοχεύουν στο να διευκολύνουν την προσβασιμότητα των ΑμεΑ, σύμφωνα με τις Οδηγίες Σχεδιασμού για ΑμεΑ «Σχεδιάζοντας για όλους».

Γενικές Επισημάνσεις για την Κατηγορία Δαπανών 1:

- Όλες οι ανωτέρω δαπάνες προκύπτουν από υποβαλλόμενη πλήρη τεχνική μελέτη, υπογεγραμμένη αρμοδίως και συνοδεύονται με τις απαραίτητες εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις, όπως ορίζει η κείμενη νομοθεσία.
- Οι δαπάνες εργασιών πρέπει να γίνονται μετά την έκδοση των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία αδειών, ειδάλλως θα είναι μη επιλέξιμες.
- Να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 6 ετών. Η περίοδος της εξαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης της επένδυσης. Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να καταδεικνύεται με το 1ο αίτημα πιστοποίησης (ελέγχου της επένδυσης) και πριν την καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης.
- Δεν είναι επιλέξιμες οι εργοδοτικές εισφορές για κατασκευαστικές εργασίες, καθώς και οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη.
- Δεν είναι επιλέξιμες οι υποχρεωτικές και σχετιζόμενες, είτε με την έκδοση αδειών, είτε με την επίβλεψη δαπάνες.
- Δεν είναι επιλέξιμες στην παρούσα Κατηγορία δαπάνες μελετών ανακαίνισης, διακόσμησης και λοιπές παρεμφερείς δαπάνες μελετών.

2 Μηχανήματα – Εξοπλισμός

2.1 Εξοπλισμός για εξοικονόμηση ενέργειας ή / και προστασία του περιβάλλοντος

2.1.1. Αγορά - μεταφορά - εγκατάσταση εξοπλισμού και συστημάτων για εξοικονόμηση ενέργειας

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Εξοπλισμός και εργασίες για μείωση κατανάλωσης νερού.
- Προμήθεια συστημάτων Διαχείρισης Ενέργειας (Building Energy Management System).
- Προμήθεια ηλεκτρικών/ηλεκτρονικών συσκευών με νέες ενεργειακής σήμανσης A.

2.1.2. Αγορά - μεταφορά - εγκατάσταση εξοπλισμού και συστημάτων για την προστασία του περιβάλλοντος

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Εξοπλισμός και εργασίες για τη διαχείριση των υγρών & στερεών αποβλήτων.
- Εξοπλισμός και εργασίες για τον περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας.
- Εξοπλισμός και εργασίες για τη μείωση αέριων ρύπων και όχλησης.

Γενικές επισημάνσεις για τις δαπάνες της Κατηγορίας 2.1:

Οι δαπάνες που σχετίζονται με τον εξοπλισμό για την εξοικονόμηση ενέργειας ή/και την προστασία του περιβάλλοντος είναι επιλέξιμες υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζονται (όπου

απαιτείται) και προσκομίζονται οι απαιτούμενες άδειες για τις εκτελούμενες εργασίες σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

2.2 Εξοπλισμός για την αναβάθμιση της υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους της επιχείρησης

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων φωτισμού ασφαλείας.
- Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων ενεργητικής πυροπροστασίας.
- Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων ανίχνευσης διαρροών (π.χ. υγραερίου, νερού).
- Αντικατάσταση εξοπλισμού που: α) προκαλεί θόρυβο, β) παρουσιάζει αυξημένο κίνδυνο ανάφλεξης, γ) παρουσιάζει αυξημένο κίνδυνο ατυχήματος - καταπόνησης.
- Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας.
- Προμήθεια ιατρικού εξοπλισμού παροχής πρώτων βοηθειών (π.χ. εξωτερικός απινιδωτής).
- Προμήθεια ατομικών μέσων προστασίας για τους εργαζόμενους.

2.3 Εξειδικευμένος Εξοπλισμός ΤΠΕ και Λογισμικά

- Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση καινούργιου και αμεταχείριστου εξοπλισμού Πληροφορικής και Τεχνολογιών Επικοινωνίας, καθώς και καινούργιου εξειδικευμένου λογισμικού, με όλες τις απαραίτητες άδειες χρήσης λογισμικού, που συνδέονται άμεσα με την οικονομική δραστηριότητα της επιχείρησης και είναι απαραίτητα: α) για την άσκηση ή/και β) για τη βελτιστοποίηση αυτής. Ενδεικτικά, αναφέρονται:
 - ο Τεχνολογικός εξοπλισμός σχετικός με τις δραστηριότητες της επιχείρησης (π.χ. cashdrawers, Barcode readers - UPS, ηλεκτρονικοί ζυγοί, διαδραστικοί πίνακες, desktop PCs-MAC, απαραίτητων για την εφαρμογή και χρήση νέου λογισμικού που περιλαμβάνεται στην επένδυση, 3d printers, settopboxes, ασύρματες συσκευές παραγγελιοληψίας PDAs κλπ).
 - ο Εφαρμογές που βοηθούν στη βελτιστοποίηση της παραγωγής και των επιχειρηματικών διεργασιών (ERP, SCMS, WMS, κ.α.).
 - ο Εφαρμογές διαχείρισης πελατών ή προσωπικού της επιχείρησης (CRM, HRMS κλπ).
 - ο Άλλες εφαρμογές (διαχείριση ειδών, παραγγελιών, εκπώσεων, επιστροφών, stock, πιστώσεων, ηλεκτρονικών πληρωμών, πλατφόρμες εκπαιδευτικής – ενημερωτικής φύσεως κλπ).
 - ο Υποστήριξη ταμειακών συστημάτων τιμολόγησης και έκδοσης αποδείξεων (Front Office – Point of Sales).
 - ο Έκδοση και αποστολή ηλεκτρονικών παραστατικών.
 - ο Ηλεκτρονική Ανταλλαγή Δεδομένων (EDI) με προμηθευτές - πελάτες.
 - ο Πρόγραμμα διαχείρισης πιστότητας (loyalty).
 - ο Διαχείριση καναλιών ηλεκτρονικών κρατήσεων (Booking Channel Management).
 - ο Εφαρμογές εσωτερικής οργάνωσης με στόχο την υποστήριξη των ηλεκτρονικών κρατήσεων (π.χ. PMS / Property Management System).

- Συμμετοχή σε ελληνικές ηλεκτρονικές αγορές (e-Marketplaces), είτε αυτές αφορούν δραστηριότητες τύπου B2C (Επιχείρηση προς τον τελικό καταναλωτή), είτε B2B/B2E (επιχείρηση προς επιχείρηση), για πωλήσεις, αγορές, προβολή και κατάλογο.
- Υπηρεσίες ανάπτυξης και αναβάθμισης ιστοσελίδας με τα παρακάτω κατ' ελάχιστον χαρακτηριστικά: α) να είναι λειτουργική σε 2 τουλάχιστον γλώσσες και β) να είναι mobile responsive ή dedicated mobile version και γ) με ποσό έως 2.500€.
- Υπηρεσίες ανάπτυξης και διαχείρισης ηλεκτρονικού καταστήματος e-shop με τα παρακάτω κατ' ελάχιστον χαρακτηριστικά: α) να είναι λειτουργικό σε 2 τουλάχιστον γλώσσες και β) να είναι mobile responsive και γ) να συνοδεύεται από λογισμικά: παραγγελιοληψίας, αποθήκης και ηλεκτρονικών πληρωμών και δ) να είναι προσβάσιμο από τα άτομα με ειδικές ανάγκες και ε) με ποσό έως 4.000€.

Σημειώνεται για τις δαπάνες που εντάσσονται στην κατηγορία 2.3:

- Είναι επιλέξιμο ως δαπάνη το κόστος:
 - εγκατάστασης και τυχόν παραμετροποίησης του λογισμικού καθώς και το κόστος εκπαίδευσης του προσωπικού. Οι εν λόγω δαπάνες είναι επιλέξιμες μέχρι το 20% του κόστους αγοράς του αντίστοιχου λογισμικού.
 - υπηρεσιών προμήθειας / χρήσης λογισμικού υπό καθεστώς «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλο παρεμφερές αυτού. Στην περίπτωση που διατίθεται σε συνδρομητική βάση η επιλέξιμη δαπάνη θα μπορεί να καλύπτει μόνο το χρονικό διάστημα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.
- ΔΕΝ είναι επιλέξιμο ως δαπάνη το κόστος:
 - προμήθειας επιτραπέζιων ηλεκτρονικών υπολογιστών (desktop PCs-MAC), φορητού ηλεκτρονικού υπολογιστή (laptop), tablet, εκτυπωτή, σαρωτή (scanner), προτζέκτορα, οι οποίοι δεν συνδέονται άμεσα με τη λειτουργία της επιχείρησης.
 - Προμήθειας κινητού τηλεφώνου, smartphone, τηλεόρασης, βιντεοκάμερας κλπ.
 - Εξοπλισμού ενσύρματου ή/και ασύρματου δικτύου & καλωδίωση [δρομολογητές (routers), μεταγωγείς (switches), firewalls, bluetooth και wi-fi]
 - υποδομή (accesspoints, antennas κλπ)].
 - Προμήθειας εφαρμογών γραφείου και αδειών χρήσης (π.χ. επεξεργασίας κειμένου, υπολογιστικών φύλλων κ.ο.κ.), antivirus κλπ.
 - Σύνδεσης στο διαδίκτυο.
 - Αναβάθμισης υφιστάμενου λογισμικού.
 - Υπηρεσίες ανάπτυξης λογισμικού που γίνεται με ίδια μέσα δικαιούχου (ιδιοπαραγωγή λογισμικού).

2.4 Εξοπλισμός για τον λειτουργικό εκσυγχρονισμό της επιχείρησης

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν στην αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού, με ποσό έως 30% του προϋπολογισμού της επένδυσης:

- Παγίων στοιχείων. Εξοπλισμός που αποτελεί πάγιο στοιχείο, θεωρείται κάθε στοιχείο το οποίο, με κατάλληλη χρήση και συντήρηση, έχει ωφέλιμη διάρκεια

χρήσης μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται, κατά περίπτωση, στο μητρώο παγίων και υπόκειται σε αποσβέσεις.

- Λειτουργία νέων, σύγχρονων, υψηλής ενεργειακής απόδοσης μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού κάθε μορφής που στοχεύουν στον εκσυγχρονισμό, και στην ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών της ενισχυόμενης επιχείρησης.

Σημειώνεται ότι:

- Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός πρέπει να εξυπηρετούν άμεσα τη λειτουργία της επιχείρησης και να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, καινούργια και αμεταχείριστα.
- Οι δαπάνες προμήθειας περιλαμβάνουν και το κόστος μεταφοράς και εγκατάστασης του εξοπλισμού.
- Οι δαπάνες προμήθειας ανταλλακτικών εξαρτημάτων είναι επιλέξιμες εφόσον αυτά είναι παρελκόμενα των κύριων εξαρτημάτων του εξοπλισμού που προμηθεύεται, αποτελούν δηλαδή αναπόσπαστο τμήμα του και προϋπόθεση για την ομαλή λειτουργία του σύμφωνα με τους όρους προμήθειας του εξοπλισμού που προσφέρει ο προμηθευτής και δεν υπερβαίνουν το 10% της δαπάνης απόκτησης του υπό προμήθεια εξοπλισμού. Οι δαπάνες συντήρησης, επισκευής εξοπλισμού που χρησιμοποιείται ήδη από την επιχείρηση ΔΕΝ είναι επιλέξιμες.

Γενικές επισημάνσεις για τις δαπάνες της Κατηγορίας 2:

- ✓ Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός θα πρέπει να είναι σύγχρονος, καινούργιος, αμεταχείριστος και στην κυριότητα της επιχείρησης.
- ✓ Το προμηθευόμενο λογισμικό θα πρέπει να είναι καινούργιο, αμεταχείριστο και στην κυριότητα της επιχείρησης.
- ✓ ΔΕΝ είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού.
- ✓ Η δαπάνη χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη ΜΟΝΟ όταν ο εκμισθωτής μπορεί να συνάψει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1665/1986 (ΦΕΚ 194 Α'), όπως ισχύει, και σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 της Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία Ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων» (ΦΕΚ 1822/Β/24.08.2015), όπως ισχύει. Στην περίπτωση αυτή στην προσκομιζόμενη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη η κυριότητα των ειδών να περιέλθει στο φορέα της επένδυσης με τη λήξη της σύμβασης.

3 Μεταφορικά Μέσα

- ✓ Προμήθεια αυτοκινούμενων οχημάτων αμιγώς επαγγελματικής χρήσης για την κάλυψη αποκλειστικά των αναγκών της επιχείρησης.

- ✓ Προμήθεια και τοποθέτηση ειδικού εξοπλισμού στα επαγγελματικά μεταφορικά μέσα για την διευκόλυνση της προσβασιμότητας ΑΜΕΑ (π.χ. ράμπες σε σχολικά οχήματα για διευκόλυνση μαθητών ΑΜΕΑ).
- ✓ Μετατροπή κινητήρα επαγγελματικού ή μικτής χρήσης πετρελαιοκίνητου/βενζινοκίνητου οχήματος, σε κινητήρα διπλού καυσίμου πετρελαίου/βενζίνης – φυσικού αερίου (CNG).

3.1 Μεταφορικά μέσα για επιχειρήσεις λιανεμπορίου - εστίασης (ΚΑΔ 45,47,56).

Η κατηγορία δαπάνης 3.1 αφορά ΜΟΝΟ τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε έναν από τους επιλέξιμους ΚΑΔ στους κλάδους 45, 47 και 56.

3.2 Μεταφορικά μέσα για επιχειρήσεις εκπαίδευσης - κοινωνικής μέριμνας (χωρίς παροχή καταλύματος) των ΚΑΔ 85 και 88.

Η κατηγορία δαπάνης 3.2 αφορά ΜΟΝΟ τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε έναν από τους επιλέξιμους ΚΑΔ στους κλάδους 85 και 88. Τα μεταφορικά μέσα αυτά θα πρέπει να χρησιμοποιούνται στη μεταφορά μαθητών, ατόμων ΑΜΕΑ, ή άλλων ατόμων στους οποίους παρέχεται η υπηρεσία εκπαίδευσης ή κοινωνικής μέριμνας.

3.3 Μετατροπή κινητήρα επαγγελματικού ή μικτής πετρελαιοκίνητου/βενζινοκίνητου οχήματος σε κινητήρα διπλού καυσίμου πετρελαίου/βενζίνης – φυσικού αερίου (CNG).

Η κατηγορία δαπάνης 3.3 αφορά ΟΛΕΣ τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε έναν από τους επιλέξιμους ΚΑΔ της παρούσας Πρόσκλησης.

Γενικές επισημάνσεις για τις δαπάνες της Κατηγορίας 3:

- ✓ Το μεταφορικό μέσο θα πρέπει να είναι καινούργιο, αμεταχείριστο, στην κυριότητα της επιχείρησης και με προδιαγραφές ρύπων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο.
- ✓ Τα μεταφορικά μέσα είναι επιλέξιμα εφόσον χρησιμοποιούνται για την άσκηση μεταφορικού έργου αποκλειστικά για λογαριασμό της επιχείρησης.
- ✓ Η δαπάνη χρηματοδοτικής μίσθωσης μεταφορικών μέσων θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη μόνο όταν ο εκμισθωτής μπορεί να συνάπτει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1665/1986 (ΦΕΚ 194 Α'), όπως ισχύει, και σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 της Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία Ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων» (ΦΕΚ 1822/Β/24.08.2015), όπως ισχύει. Στην περίπτωση αυτή, στην προσκομιζόμενη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού θα πρέπει να υπάρχει όρος η κυριότητα των ειδών να περιέλθει στο φορέα της επένδυσης με τη λήξη της σύμβασης.

- ✓ Η επιχείρηση πρέπει να διατηρήσει στην κατοχή της και να μη μεταβιβάσει τον εξοπλισμό, για την απόκτηση του οποίου επιχορηγήθηκε, τουλάχιστον για μια τριετία από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης της επένδυσης.
- ✓ Η προμήθεια του μεταφορικού μέσου θα πρέπει να δικαιολογείται από την δραστηριότητα που ασκεί η επιχείρηση και να μην προορίζεται για μίσθωση.
- ✓ Μεταφορικά Μέσα για τη διακίνηση υλικών και προϊόντων εντός του ευρύτερου χώρου άσκησης δραστηριότητας περιλαμβάνονται στον εξοπλισμό και όχι στα μεταφορικά μέσα της επιχείρησης.
- ✓ Η προμήθεια και τοποθέτηση ειδικού εξοπλισμού στα μεταφορικά μέσα είναι επιλέξιμη υπό τους ακόλουθους περιορισμούς:
 - ο το μεταφορικό μέσο στο οποίο θα τοποθετηθεί ο ειδικός εξοπλισμός πρέπει να είναι στην κυριότητα της επιχείρησης,
 - ο το μεταφορικά μέσο στο οποίο θα τοποθετηθεί ο ειδικός εξοπλισμός πρέπει να δικαιολογείται από την δραστηριότητα που ασκεί η επιχείρηση και να μην προορίζεται για μίσθωση.
- ✓ Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε:
 - ο προμήθεια επιβατικών μεταφορικών μέσων και μικτής χρήσης οχημάτων,
 - ο προμήθεια μεταφορικών μέσων για την άσκηση οδικού εμπορευματικού έργου,
 - ο δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού.

Επισημαίνεται ότι το μέγιστο επιλέξιμο κόστος έχει τους εξής περιορισμούς:

- ο 1. Μετατροπή κινητήρα βαρέως τύπου πετρελαιοκίνητου οχήματος άνω των 6 τόνων σε κινητήρα διπλού καυσίμου πετρελαίου - φυσικού αερίου (CNG) μέχρι 12.000 ευρώ.
- ο 2. Μετατροπή κινητήρα βαρέως τύπου πετρελαιοκίνητου οχήματος (από 3,5 τόνους μέχρι και 6 τόνους) σε κινητήρα διπλού καυσίμου πετρελαίου - φυσικού αερίου (CNG) μέχρι 7.000 ευρώ.
- ο 3. Μετατροπή κινητήρα πετρελαιοκίνητου επαγγελματικού ή μικτής χρήσης οχήματος μέχρι και 3,5 τόνους σε κινητήρα διπλού καυσίμου πετρελαίου - φυσικού αερίου (CNG) μέχρι 3.500 ευρώ.
- ο 4. Μετατροπή κινητήρα μικτής χρήσης βενζινοκίνητου οχήματος μέχρι 2.500 cc σε κινητήρα διπλού καυσίμου βενζίνης – φυσικού αερίου (CNG) μέχρι 2.000 ευρώ.
- ο 5. Μετατροπή κινητήρα μικτής χρήσης βενζινοκίνητου οχήματος άνω των 2.500cc σε κινητήρα διπλού καυσίμου βενζίνης για οχήματα μέχρι 3.500 ευρώ.

4 Πιστοποίηση υπηρεσιών & διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα

- Συμβουλευτικές υπηρεσίες για την προετοιμασία επιχείρησης, ανάπτυξη, εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος διαχείρισης.
- Επιθεώρηση και Πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα από διαπιστευμένους φορείς (εσωτερικού ή εξωτερικού). Ενδεικτικά αναφέρονται:
 - ο Συστήματα Διαχείρισης της Ποιότητας (ISO 9001)
 - ο Συστήματα Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων (ΕΛΟΤ EN ISO 22000)

- Σύστημα Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία (ΕΛΟΤ EN ISO 45001)
- Σύστημα Ασφάλειας Πληροφοριών (ISO 27001)
- Συστήματα Ποιότητας σε Φροντιστήρια Μέσης Εκπαίδευσης και Κέντρα Ξένων Γλωσσών (ΕΛΟΤ 1433)
- Συστήματα Μη Τυπικής Εκπαίδευσης (ISO 29990)
- Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ISO 14001)
- Ιδιωτικά Πρωτόκολλα (π.χ pet-friendly, smoke-free κ.α)

Οι δαπάνες που σχετίζονται με την πιστοποίηση υπηρεσιών & διαδικασιών (προπαρασκευαστικές ενέργειες, επιθεώρηση, έκδοση πιστοποιητικού) είναι επιλέξιμες αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που καταλήγουν σε λήψη της ζητούμενης Πιστοποίησης/Διαπίστευσης. Ειδικότερα, οι εν λόγω δαπάνες είναι επιλέξιμες με την προϋπόθεση ότι κατά την τελική επαλήθευση /πιστοποίηση προσκομίζεται το σχετικό πιστοποιητικό που εκδίδεται από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης, το οποίο θα πρέπει να έχει εκδοθεί έως την ημερομηνία της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου ή να τεκμηριώνεται αποδεδειγμένα ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έκδοσή του, ήτοι να έχει ολοκληρωθεί θετικά η επιθεώρηση πιστοποίησης.

5 Δαπάνες Τεχνικών Μελετών / Κατάρτισης / Προβολής / Παρακολούθησης Επενδυτικού Σχεδίου

5.1 Έκδοση Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) και εκπόνηση τεχνικών μελετών συνδυασμένη με δαπάνες των κατηγοριών 1 ή/και 2.

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν:

- ✓ Υπηρεσίες ενεργειακού ελεγκτή, ενεργειακού επιθεωρητή εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών για την έκδοση Πιστοποιητικών Ενεργειακής Απόδοσης, στις περιπτώσεις κτιρίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΚΕνΑΚ.
- ✓ Υπηρεσίες ενεργειακού συμβούλου, προκειμένου να εκπονηθεί τεχνική έκθεση για την εγκατάσταση συστημάτων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ.
- ✓ Αμοιβές εκπόνησης τεχνικών μελετών μηχανικών για την εγκατάσταση νέου μηχανολογικού εξοπλισμού.

ΔΕΝ είναι επιλέξιμες στην Κατηγορία 5.1 δαπάνες μελετών ανακαίνισης, διακόσμησης, διαρρύθμισης.

5.2 Κόστος Παρακολούθησης Σεμιναρίων Παροχής Πρώτων Βοηθειών από Διαπιστευμένους Φορείς.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- ✓ Παρακολούθηση εξειδικευμένων σεμιναρίων από εργαζόμενους της επιχείρησης σε:
 - πρώτες βοήθειες – βασική υποστήριξη της ζωής,
 - πρώτες βοήθειες στα παιδιά,
 - καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση και χρήση αυτόματου εξωτερικού απινιδωτή.

Οι δαπάνες που σχετίζονται με την παρακολούθηση σεμιναρίων παροχής πρώτων βοηθειών είναι επιλέξιμες αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που καταλήγουν σε λήψη του ζητούμενου πιστοποιητικού παρακολούθησης.

5.3 Σύνταξη και Παρακολούθηση Επενδυτικού Σχεδίου

Οι δαπάνες παροχής υπηρεσιών, παρακολούθησης και διαχείρισης της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες υπό τους ακόλουθους όρους: α) Να αφορούν στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης και μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης, β) οι πιθανές δαπάνες διαμονής, μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδιών των συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.

6 Υπηρεσίες Ψηφιακής Προβολής

Αφορά αποκλειστικά σε:

- ✓ Κόστος προβολής ψηφιακού διαφημιστικού μηνύματος σε τακτική βάση σε κοινωνικά δίκτυα και ιστοσελίδες στην Ελλάδα και σε χώρες προορισμού των προϊόντων (π.χ. google ads, facebook ads, Instagram ads, youtube).
- ✓ Συμβουλευτικές υπηρεσίες ψηφιακής προβολής (π.χ email marketing, newsletter campaign, web banners, ανάπτυξη ψηφιακού υλικού διαφήμισης).

Το μέγιστο επιλέξιμο κόστος για:

- προβολή του διαφημιστικού μηνύματος σε τακτική βάση σε κοινωνικά δίκτυα και ιστοσελίδες (π.χ google, facebook, youtube κ.ο.κ.) είναι 500 € / μήνα και μέχρι 12 μήνες.
- υπηρεσίες ψηφιακής προβολής (π.χ email marketing, newsletter campaign, web banners, ανάπτυξη ψηφιακού υλικού διαφήμισης): 2.000 €.

ΔΕΝ είναι επιλέξιμο το κόστος για προβολή του ψηφιακού διαφημιστικού μηνύματος σε blog και προσωπικές ιστοσελίδες.